

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Jn 2, 1-11

Évközi 2. vasárnap („C” év)

Tegyetek meg mindent, amit csak mond!

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Tegyetek meg mindent, amit csak mond!

Abban az időben:

Menyegzőt tartottak a galileai Kánában, amelyen Jézus anyja is ott volt. Jézust is meghívták a menyegzőre, tanítványaival együtt. Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs több boruk.” Jézus azt felelte: „Mit akarsz tőlem, asszony! Még nem jött el az én óráim.” Erre anyja szólt a szolgálónak: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!”

Volt ott hat kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodás céljára, mindegyik két-három mérős. Jézus szólt a szolgálónak: „Töltsétek meg a korsókat vízzel!” Meg is töltötték azokat színültig. Ekkor azt mondta nekik: „Most merítsetek belőle, és vigyétek oda a násznagynak.” Odavitték.

Amikor a násznagy megízlelte a borra vált vizet, nem tudta honnan való. A szolgálk azonban, akik a vizet merítették, tudták. A násznagy hívatta a vőlegényt, s szemére vetette: „Először mindenki a jó bort adja, s csak amikor már megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te meg mostanáig tartogattad a jó bort.”

Ezzel kezdte meg Jézus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

És a harmadik napon lett egy menyegző a galileai Kánában, Jézus édesanyja is ott volt.

² ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

De meghívatott Jézus és a tanítványai is a menyegzőre.

³ καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.

És amikor elfogyott a bor, mondja Jézus édesanyja neki: „Nincs boruk.”

⁴ καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἔκει ἡ ὥρα μου.

És mondja neki Jézus: „Mi közöm nekem hozzád, asszony? Még nincs itt az óráam.”

⁵ λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.

Az édesanyja mondja a szolgáknak: „Amit mond nektek, tegyétek meg!”

⁶ ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.

Volt pedig ott elhelyezve hat kőkorsó a zsidók tisztálkodása szerint, amelyek egyenként két vagy három metrétát fogadnak be (kb. 2×40 liter, 3×40 liter).

⁷ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω.

Mondja nekik Jézus: „Töltsétek meg a korsókat vízzel!” És megtöltötték azokat színültig.

⁸ καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν.

És mondja nekik: „Merítsetek most, és vigyetek a násznagynak!”: azok pedig vittek.

⁹ ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος

Amikor pedig megízlelte a násznagy a borrá vált vizet, és nem tudta, hogy honnan van, a szolgák viszont, akik a vizet merítették, tudták, magához szólítja a vőlegényt a násznagy.

¹⁰ καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

És mondja neki: „Minden ember először a jó bort helyezi ki, és amikor megrészegedtek, a silányabbat: te megőrizted a jó bort mostanáig.”

¹¹ Ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανερώσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

A jeleknek ezt a kezdetét tette Jézus a galileai Kánában, és kinyilvánította a dicsőségét, és a tanítványai hittek benne.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹ ET DIE TERTIO NUPTIAE FACTAE SUNT IN CANA GALILAEAE, ET ERAT MATER IESU IBI;

¹ Harmadnap menyegzőt tartottak a galileai Kánában, amelyen Jézus anyja is ott volt.

¹ Harmadnapon menyegző volt a galileai Kánában. Ott volt Jézus anyja,

¹ *Harmadnapra menyegző volt a galileai Kánában. Jézus anyja is részt vett.*

¹ *És harmadnapon menyegző lőn a galileai Kánában; és ott volt a Jézus anyja;*

¹ A harmadik napon menyegző volt a galileai Kánában, és ott volt Jézus anyja.

² VOCATUS EST AUTEM ET IESUS ET DISCIPULI EIUS AD NUPTIAS.

² Jézust is meghívták a menyegzőre, tanítványaival együtt.

² és Jézus is hivatalos volt a menyegzőre tanítványaival együtt.

² *Jézus is hivatalos volt tanítványaival együtt a menyegzőre.*

² *És Jézus is meghivaték az ő tanítványaival együtt a menyegzőbe.*

² Meghívták Jézust és tanítványait is a menyegzőre.

³ ET DEFICIENTE VINO, DICIT MATER IESU AD EUM: “VINUM NON HABENT”.

³ Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: "Nincs több boruk."

³ Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: »Nincs boruk!«

³ *Mikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: „Nincs már boruk.”*

³ *És elfogyván a bor, a Jézus anyja monda néki: Nincs boruk.*

³ Mivel elfogyott a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: – Nincs boruk.

⁴ ET DICIT EI IESUS: “QUID MIHI ET TIBI, MULIER? NONDUM VENIT HORA MEA”.

⁴ **Jézus azt felelte: "Asszony, a te gondod az én gondom. De még nem jött el az én óráim."**

⁴ Jézus azt felelte neki: »Mi közünk ehhez, asszony? Még nem jött el az én óráim!«

⁴ **Jézus hozzá fordult: „Asszony, a mi dolgunk ez? Még nem jött el az én óráim.”**

⁴ *Monda neki Jézus: Mi közöm nékem te hozzád, oh asszony? Nem jött még el az én óráim.*

⁴ Jézus ezt mondta neki: – Az én gondom ez, vagy a tiéd? Asszony, talán nem jött még el az én óráim?

⁵ DICIT MATER EIUS MINISTRIS: “QUODCUMQUE DIXERIT VOBIS, FACITE”.

⁵ **Erre anyja szólt a szolgálónak: "Tegyetek meg mindent, amit csak mond!"**

⁵ Anyja ekkor ezt mondta a szolgálónak: »Tegyetek meg mindent, amit mond!«

⁵ **Anyja akkor figyelmeztette a szolgálót: „Tegyétek, amit mond.”**

⁵ *Mond az ő anyja a szolgálónak: Valamit mond néktek, megtegyétek.*

⁵ Anyja így szólt a szolgálókhoz: – Bármit mond nektek, tegyétek meg!

⁶ ERANT AUTEM IBI LAPIDEAE HYDRIAE SEX POSITAE SECUNDUM PURIFICATIONEM IUDAEORUM, CAPIENTES SINGULAE METRETAS BINAS VEL TERNAS.

⁶ **Volt ott hat kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodás céljára, mindegyik két-három mérő.**

⁶ A zsidók tisztulására volt ott hat kőedény, egyenként két vagy három mérő.

⁶ **Állt ott hat nagy kőkorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodásra. Mindegyik két-vagy hárommérő volt.**

⁶ *Vala pedig ott hat kőveder elhelyezve a zsidók tisztálkodási módja szerint, melyek közül egybe-egybe két-három méterre fér vala.*

⁶ Volt ott hat kőtartály a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként nyolcvan-száz liter víz fért.

⁷ DICIT EIS IESUS: “IMPLETE HYDRIAS AQUA”. ET IMPLEVERUNT EAS USQUE AD SUMMUM.

⁷ **Jézus szólt nekik: "Töltsétek meg a korsókat vízzel!" Meg is töltötték azokat színültig.**

⁷ Jézus azt mondta nekik: »Töltsétek meg az edényeket vízzel!« Színig töltötték őket.

⁷ **Jézus megparancsolta nekik: „Töltsétek meg a korsókat vízzel.” Színig töltötték.**

⁷ *Monda nékik Jézus: Töltsétek meg a vedreket vízzel. És megtölték azokat színig.*

⁷ Jézus így szólt hozzájuk: – Töltsétek meg a tartályokat vízzel! Megtöltötték őket színültig.

⁸ ET DICIT EIS: “HAURITE NUNC ET FERTE ARCHITRICLINO”. ILLI AUTEM TULERUNT.

⁸ **Ekkor azt mondta nekik: "Most merítsetek belőle, és vigyétek oda a násznagynak." Odavitték.**

⁸ Ekkor így szólt hozzájuk: »Most merítsetek, és vigyetek belőle a násznagynak!« Azok vitték neki.

⁸ **Akkor azt mondta nekik: „Most merítsetek, és vigyétek a násznagynak.” Víttek neki.**

⁸ *És monda nékik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak. És vitték.*

⁸ Aztán így szólt hozzájuk: – Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak! Víttek neki.

⁹ UT AUTEM GUSTAVIT ARCHITRICLINUS AQUAM VINUM FACTAM ET NON SCIEBAT UNDE ESSET, MINISTRI AUTEM SCIEBANT, QUI HAURIERANT AQUAM, VOCAT SPONSUM ARCHITRICLINUS

⁹ **Amikor a násznagy megízlelte a borrá vált vizet, nem tudta honnan való - a szolgák azonban, akik a vizet merítették, tudták -, hívatta a násznagy a vőlegényt,**

⁹ Amint a násznagy megízlelte a borrá vált vizet, mivel nem tudta, hogy honnan való – de a szolgák, akik a vizet merítették, tudták –, odahívta a vőlegényt,

⁹ **A násznagy megízlelte a borrá vált vizet. Nem tudta honnan való, csak a szolgák tudták, akik a vizet merítették.**

⁹ *A mint pedig megízlelé a násznagy a borrá lett vizet, és nem tudja vala, honnét van, (de a szolgák tudták, a kik a vizet merítik vala), szólítja a násznagy a vőlegényt,*

⁹ Amikor a násznagy megízlelte a vizet, amely borrá lett – mivel nem tudta, honnan van, míg a szolgák, akik a vizet merítették, tudták –, odahívta a vőlegényt,

¹⁰ ET DICIT EI: “OMNIS HOMO PRIMUM BONUM VINUM PONIT ET, CUM INEBRIATI FUERINT, ID QUOD DETERIUS EST; TU SERVASTI BONUM VINUM USQUE ADHUC”.

¹⁰ **s szemére vetette: "Először mindenki a jó bort adja, s csak amikor már megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te meg mostanáig tartogattad a jó bort."**

¹⁰ és azt mondta neki: »Minden ember a jó bort adja először, és miután megittasodtak, akkor a kevésbé jót. Te mindeddig tartogattad a jó bort!«

¹⁰ ***A násznagy hívatta a vőlegényt és szemére vetette: „Minden ember először a jó bort adja, és csak miután megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te mindeddig tartogattad a jó bort.”***

¹⁰ *És monda néki: Minden ember a jó bort adja fel először, és mikor megittasodtak, akkor az alábbvalót: te a jó bort ekkorra tartottad.*

¹⁰ és így szólt hozzá: – Minden ember a jó bort adja fel először, és amikor megittasodtak, akkor a gyatrábbat: te pedig mostanáig tartogattad a jó bort.

¹¹ HOC FECIT INITIUM SIGNORUM IESUS IN CANA GALILAEAE ET MANIFESTAVIT GLORIAM SUAM, ET CREDIDERUNT IN EUM DISCIPULI EIUS.

¹¹ **Ezzel kezdte meg Jézus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne.**

¹¹ Jézus ezzel kezdte meg csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, és tanítványai hittek benne.

¹¹ ***Ezzel kezdte Jézus csodatetteit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, tanítványai pedig hittek benne.***

¹¹ *Ezt az első jelt a galileai Kánában tette Jézus, és megmutatá az ő dicsőségét; és hívének benne az ő tanítványai.*

¹¹ Ezt tette Jézus első jelként a galileai Kánában: kinyilatkoztatta dicsőségét, és tanítványai hinni kezdtek benne.

1.3. BEHATÁROLÁS

A pontos időbeli („harmadik napon”- Jn 2,1) és térbeli (Kána- Jn 2,1; Kafarnaum- Jn 2,12) meghatározások s a menyegzős epizód témája világosan körülhatárolja a szakaszt, amely a Jn 2,1-11 között helyezkedik el.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az epizódban az evangélista több mindent hangsúlyoz Jézus kapcsán:

– Az első csodajel jelzi, hogy Jézus nem önmagáért teszi a rendkívüli jeleket, hanem mások javára. Azért, hogy ezáltal kinyilvánuljon az ő dicsősége, s higgyenek benne, aminek a jutalma az örök élet, ahogy János az evangélium végén tanítja: „Jézus még sok más csodajeleit is mutatott tanítványai előtt, amelyeket nem jegyeztek föl ebben a könyvben. Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.” (Jn 20,30-31). Vagyis az evangélista a művében fokozatosan tárja fel Jézus Krisztusnak a misztériumát.

– A víznek a borra változtatása finoman utal arra, hogy Jézus az igazi örömet és boldogságot hozó Messiás (vö. Ám 9,14; Óz 2,24; Jer 31,12; Iz 25,6, Zak 9,17; Jn 15,11). Illetve, hogy ő önmagát adja oda az embereknek az

Oltáriszentségben, amelyben a kenyér az ő Testévé, a bor pedig az ő Vérévé változik át szeretetének legnagyobb jeleként (vö. Jn 6,48; Jn 15,1.13).

– Ezt a jelet Jézus egy hétköznapi helyszínen, egy örömteli ünnep: egy lakodalom keretében teszi meg, vagyis Isten közel van az emberhez annak minden életkörülményében. Az Úr örül az ember örömének. Megáldja és megszenteli a férfi és a nő életre szóló, felbonthatatlan szövetségét: a házasságot.

– A Messiás a János- evangélium elbeszélő részének első hetének hetedik napján teszi ezt a csodajetet, mintegy az „új teremtetés hét napjának” csúcspontjaként. Vagyis Isten tevékenységének a célja az ember boldogsága és örök élete, aminek szimbóluma a kánai epizód is.

– Mária, Jézus édesanyja szüntelenül arra hívja a keresztényeket, hogy tegyék meg mindig azt, amit Fia mond. Megcselekedni az Úr szavát, a bölcs és hűséges tanítvány vonása, aki, mert szereti Mesterét, megőrzi annak a szavát, s ezáltal megteszi az Atya akaratát, aminek a jutalma az örök élet (vö. Mt 7,21.24; Jn 14,23).

– Egyrészt Jézus engedelmeskedik Máriának, aki pedig arra kér, hogy engedelmeskedjünk Fiának, másrészt Mária is engedelmeskedik az Úrnak (vö. Lk 1,38; Jn 19,26-27). Ez az „engedelmesség-kötél” arra emlékeztet, hogy Mária mint lelki édesanyánk, oltalmazónk, pártfogónk és példaképünk közbenjár az érdekünkben az Úrnál, de ugyanakkor arra is hív, hogy legyünk figyelmesek mi is Isten szava iránt.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ (*hé métér tú Jészú*): Jézus édesanyja (Jn 2,1.3)

János evangélista nem nevezi néven Máriát, hanem az „édesanya”, „Jézus édesanyja” bensőséges kifejezéssel beszél róla. Három alkalommal említi őt meg: a kánai menyegzőn (Jn 2,1.3.5.12), az eucharisztikus beszéd hatása kapcsán (Jn 6,42), illetve a keresztnél (Jn 19,25-27). A második epizódban egyesek zúgolódva jegyzik meg, hogy ismerik Jézus apját és anyját, de Mária nincs jelen (Jn 6,42). A kánai menyegzőn (Jn 2,1-11) és a keresztnél (Jn 19,25-27) viszont az Úr édesanyja is hangsúlyozottan jelen van. Tanúja, sőt „kiváltója” Fia első csodajelének a lakodalmon, hiszen a közbenjárására változtatja át Jézus a vizet borrá. Illetve szemlélője az Úr nagy jelének is: a kereszthalálának. Mária kulcsszerepet játszik tehát az evangéliumban: jelen van, szemléli Fiát, szót szól mások érdekében nála, csendesen befogad, hallgat, engedelmeskedik. Így a keresztény tanítvány példájává és mintájává válik mindenki számára.

Az evangélista csupán két rövid mondatát őrizte meg, s mindkettő a kánai menyegző epizódjában található: „Nincs boruk.” (Jn 2,3), és „Amit mond nektek, tegyétek meg!” (Jn 2,5). Az előbbi Jézusnak mondja egyszerű, tömör közvetlenséggel, az utóbbit pedig a szolgáltnak, arra szólítva fel őket, hogy tegyék meg konkrétan azt, amit az Úr mond nekik - ezt fejezi ki az alkalmazott felszólító forma is. E két mondattal János jelzi Mária szerepét: közbenjár Fiánál az adott szükség- helyzetekben, illetve Jézus felé irányítja az embereket.

Mind a két esetben jelen időt használ a szerző („mondja”), amivel azt mutatja, hogy az Úr édesanyja titokzatos módon mindig, folyamatosan teszi, mondja ezt a történelem folyamán.

Az utolsó előfordulási ige helyen pedig az „édesanyja” (Jn 2,1.3.5.12; Jn 19,25) szókapcsolat helyett az „édesanyád” szót használja az evangélista (Jn 19,27), kifejezve ezzel azt, hogy Mária lelki értelemben a tanítvány édesanyjává válik. Sőt a jelen idővel bevezetett jézusi mondat („mondja” - Jn 19,27) arra utal, hogy ezt az egyik utolsó mondatát az Úr folyamatosan mondja minden egyes kereszténynek is. Az ő édesanyja lelki síkon mindenki édesanyja.

A Máriára vonatkozó „édesanya” kifejezés sajátos módon tehát három olyan epizódhoz fűződik, amelyek az Eucharishtiához kapcsolódnak: Mária tevékeny részese annak a jelnek, amikor Jézus a vizet borrrá változtatja át (Jn 2,1-11), ami előképe már az Oltáriszentségnek. Továbbá, amikor a Mester beszél arról, hogy „ő a mennyből alászállott, élő kenyér”, a hallgatók értetlenkedve mondják, hogy ők ismerik Jézus szüleit (Jn 6,41-42). Végül ott van Mária csendesen Jézus kereszthalálánál is, amely áldozatnak a megjelenítése és megünneplése az Eucharishtiában valósul meg. Ilyen értelemben megállapíthatjuk, hogy Mária az Eucharisztia édesanyja és tanítványa is, aki segít abban, hogy hogyan kell szemlélni e Misztériumot, és hogyan kell közeledni e Titokhoz.

γυνή (günáj): asszony! (Jn 2,4)

Ezt a kifejezést a János-evangéliumban mind a négy alkalommal Jézus használja, amikor édesanyját (Jn 2,4; Jn 19,26), illetve a bűnös szamariai asszonyt (Jn 4,21) és a házasságtörésen ért nőt (Jn 8,10) szólítja meg. Szavai gyengéd irgalmat és határozottságot sugallnak. Ezzel a megszólítással arra hívja a szamariai asszonyt, hogy higgyen neki, illetve, hogy az Atyát lélekben és igazságban kell imádni (Jn 4,21-24). A bűnös nőt pedig bátorítja, hogy senki sem ítélte el őt, menjen, de többet ne vétkezzék (Jn 8,10-11). Az első és az utolsó alkalommal viszont édesanyját szólítja meg így Jézus: az első csodajelénél Kánában (Jn 2,4) és a kereszt nagy jelénél Jeruzsálemben (Jn 19,26). Mindkét esetben jelen idővel vezeti be az evangélista az Úr szavait („mondja” - Jn 2,4; Jn 19,26). Mindez keretbe foglalja az evangéliumot, illetve túllépve az idő és a tér korlátain meghatározza az Egyház életét a történelemben. Hiszen Jézus folyamatos párbeszédben áll édesanyjával a mi javunkra, s arra hív, hogy ebbe a dialógusba mi is kapcsolódjunk be: bízzuk magunkat rá az Úrra és édesanyjára.

ἄνω (ánó): fent, fenn; fel, felfelé (Jn 2,7)

Ez a rövid szó az evangéliumokban csak Jánosnál fordul elő, és mindig Jézus vonatkozásában, az ő titkára, küldetésére világít rá. A szolgák az Úrnak engedelmeskedve színiültig megtöltötték vízzel az edényeket, ami a teljességnek a jelképe (Jn 2,7). Ahogy Jézus egészen, maradéktalanul változtatja át borrrá a vizet, úgy mindenkinek az életét lényegében, teljesen formálja át, ha valaki engedelmes neki. Továbbá egy másik alkalommal Jézus kijelenti, hogy ő felülről való, ami az ő valóságos istenségét mutatja (Jn 8,23). Végül pedig a halott Lázár feltámasztása kapcsán felemeli a szemét, és hálát ad az Atyának, ami pedig az Atyával való bensőséges kapcsolatát jelzi (Jn 11,41).

ἐφανέρωσεν (efánerószén): kinyilvánít, nyilvánvalóvá tesz (Jn 2,11)

Tipikusan jánosi kifejezés ez a szó: amíg a szinoptikusok közül egyedül Márk használja (Mk 4,22; Mk 16,12.14), addig Jánosnál kilencszer található meg, s mindig valamilyen formában Jézushoz kapcsolódik. Szenvedő szerkezetben a más által való kinyilvánulást, azaz a kinyilváníttatást fejezi ki: Keresztelő János azért jött és azért kereszttel vízzel, hogy Jézus kinyilváníttassék Izraelnek (Jn 1,31); illetve aki az igazságot teszi (elsősorban maga az Úr Jézus), arról kinyilvánul, hogy a cselekedetei Isten szerint valók (Jn 3,21). Továbbá Isten tettei válnak nyilvánvalóvá azáltal, hogy Jézus meggyógyítja a vakon született embert (Jn 9,3). Cselekvő formában pedig a szó arra utal, hogy Jézus a víz borrá való átváltoztatásával kinyilvánítja a dicsőségét (Jn 2,11). Majd búcsúbeszédében arról beszél, hogy kinyilatkoztatta az embereknek az Atya nevét (Jn 17,6). Végül pedig a feltámadt Jézus Krisztus saját magát nyilvánította ki (Jn 21,1), amikor megjelent tanítványainak (Jn 21,14-ez utóbbi szenvedő nyelvtani szerkezetben áll).

Ez a szó tehát Jézus istenségét tárja fel, rámutat arra, hogy a Fiú szoros, bensőséges kapcsolatban áll az Atyával. Jézus tehát nem valamit nyilatkoztat ki csupán, hanem Istent, illetve saját magát. Ő a kinyilatkoztatás alanya és „tárgya” is. Ő a kinyilatkoztató, de önmaga a Kinyilatkoztatás is! Ez az igazság áll minden cselekedete, szava és megnyilvánulása mögött, s ebből a titokból kiindulva közelíthetjük meg az ő személyének misztériumát.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok János evangéliumán belül

Jn 1,14.50 S az Ige testté lett, és közöttünk élt. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be. (...) Jézus ezt felelte neki: „Mivel megmondtam, hogy láttalak a fügefafa alatt, hiszel. De nagyobb dolgokat is fogsz még látni.”

Jn 3,2 Ez éjnek idején fölkereste Jézust, s így szólt hozzá: „Rabbi, tudjuk, hogy Istentől jött tanító vagy, hisz senki sem vihet végbe olyan jeleket, amilyeneket te végbeviszel, ha nincs vele az Isten.”

Jn 4,46a Így újra a galileai Kánába ment, ahol a vizet borrá változtatta.

Jn 4,54 Ez volt Jézus második csodajele, amikor Júdeából Galilea felé tartott.

Jn 6,26 „Bizony, bizony, mondom nektek – felelte Jézus –: Nem azért kerestek, mert csodajeleket láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből és jóllaktatok.”

Jn 7,30 Erre el akarták fogni, de senki sem vetett rá kezet, mert még nem érkezett el az órája.

Jn 11,40 Jézus így felelt: „Nemde azt mondtam: ha hiszel, meglátod Isten dicsőségét?”

Jn 12,28 „Atyám, dicsőítsd meg nevedet!” Erre szózat hallatszott az égből: „Megdicsőítettem és ezután is megdicsőítem.”

Jn 12,18 Azért is vonult ki eléje a tömérdek nép, mert hallották, hogy ezt a csodát művelte.

Jn 12,37 Jóllehet ennyi csodát tett a szemük láttára, mégsem hittek benne.

Jn 12,41 Ezt mondta Izajás, amikor látta dicsőségét és jövendölt róla.

Jn 19,26 Amikor Jézus látta, hogy ott áll az anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, a fiad!”

Jn 20,30-31 Jézus még sok más csodajeleket is mutatott tanítványai előtt, amelyeket nem jegyeztek föl ebben a könyvben. Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.

Szinoptikus párhuzamok

Mt 26,29 Mondom nektek, mostantól nem iszom a szőlő terméséből addig, amíg majd az újat nem iszom veletek Atyám országában.

Mk 1,24 Mi közünk egymáshoz, názáreti Jézus! A vesztünkre jöttél? Tudom, ki vagy: Az Isten Szentje.

Mk 7,3-4 A farizeusok és általában a zsidók ugyanis nem esznek addig, amíg meg nem mossák a kezüket könyökig, így tartják magukat a vének hagyományaihoz. És ha piacról jönnek, addig nem esznek, míg meg nem mosakszanak. S még sok más hagyományhoz is ragaszkodnak: így például a poharak, korsók, rézedények leöblítéséhez.

Lk 5,37-39 Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe. Vagy ha mégis, az új bor szétveti a tömlőket, a bor kiömlik, a tömlők meg tönkremennek. Az új bor új tömlőbe való. Aki óbort iszik, nem kíván újat inni, mert hisz: Jobb az ó! – mondja.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 41,55 Amikor azonban Egyiptom egész földje is éhezni kezdett, a nép a fáraóhoz kiáltott kenyérért. A fáraó minden egyiptominak ezt felelte: „Menjete Józsefhez, és tegyétek azt, amit mond.”

Kiv 4,30-31 Áron beszámolt mindenről, amit az Úr Mózesnek mondott. Ő meg a nép szeme láttára bemutatta a csodajeleket. A nép hitt és örült, hogy az Úr meglátogatta Izrael fiait, s hogy megemlékezett szenvedésükről: meghajoltak és arcra borultak.

1Kir 17,18 Akkor így szólt Illéshez (az asszony): „Mi dolgom veled, Isten embere? Csak azért jöttél, hogy emlékezetembe idézd vétkeimet és megöld a fiamat?”

Iz 8,23 Egykor megalázta az Úr Zebulun földjét és Naftali földjét. De az eljövendő napokban megdicsőíti majd a Tenger útját, a Jordánon túli vidéket, a pogány nemzetek tartományát.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Szent Ágoston: Mivel az Úr meghívottként jött a menyegzőre, a titkos jelentésen kívül is meg akarta erősíteni, hogy ő alkotta a házasságot. (...) ha emlékeztek, azt mondta, hogy „amit Isten egybekötött, ember ne válassza szét” (Mt 19,3–6). És akik jól képzetek a katolikus hitben, tudják, hogy Isten alkotta meg a házasságot, és amint a kötés az Istentől

van, a válás az ördögtől van. Az Úr tehát meghívottként jött a menyegzőre, hogy a házastársi tisztaságot megerősítse, és megmutassa a házasság szentségét, mert az Úr személyét jelképezte annak a menyegzőnek a vőlegénye is, akinek azt mondták, hogy „eddig őrizted a jó bort”. A jó bort ugyanis, azaz az evangéliumot addig őrizte Krisztus.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

528. Az Epifánia Jézusnak mint Izrael Messiásának, Isten Fiának és a világ Üdvözítőjének kinyilvánulása. A Jordánban történt keresztséggel és a kánai menyegzővel (vö. Vízkereszt második vesperásának Magnificat-antifónája: Liturgia Horarum, I. köt., 465.) együtt ünnepli a napkeletről jött „bölcsek” Jézus-imádását (vö. Mt 2,1). Az evangélium ezekben a „bölcsekben”, a környező világ pogány vallásainak képviselőiben azoknak a nemzeteknek zengéit látja, amelyek a megtestesülés által megvalósuló üdvösség örömhírét elfogadják. A bölcsek Jeruzsálembe jövetele a zsidók királyának imádására (vö. Mt 2,2) megmutatja, hogy Izraelben Dávid csillagának messiási fényénél (vö. Szám 24,17; Jel 22,16) azt keresik, aki a nemzetek királya lesz (vö. Szám 24,17-19). Az ő jövetelük jelzi, hogy a pogányok csak akkor tudják fölfedezni Jézust és csak akkor tudják őt imádni mint Isten Fiát és a világ Üdvözítőjét, ha a zsidókhoz fordulnak (vö. Jn 4,22) és elfogadják tőlük a messiási ígéreteket, ahogy azokat az Ószövetség tartalmazza (vö. Mt 2,4-6). Az Epifánia hirdeti, hogy „az összes pogányok belépnek a patriarchák családjába” (Nagy Szent Leó: Sermo 33, 3: CCL 138, 173 /PL 54, 242/), és elnyerik „Izrael méltóságát” (Nagyszombati liturgia, 3. olvasmány utáni könyörgés: Missale Romanum, 1970, 277).

796. Krisztus és az Egyház, a Fő és a test tagjainak egysége magában foglalja a kettő megkülönböztetését is egy személyes kapcsolatban. Ezt gyakran a vőlegény és menyasszony képével fejezik ki. A 'Krisztus az Egyház vőlegénye' képet a próféták előkészítették és Keresztelő János meghirdette (vö. Jn 3,29). Az Úr önmagát „a Vőlegénynek” nevezi (vö. Mk 2,19; vö. Mt 22,1-14; 25,1-13). Az Apostol az Egyházat és minden hívőt, testének tagját, úgy mutatja be, mint menyasszonyt, akit ő Krisztussal, az Úrral „eljegyzett”, hogy egy Lélek legyen vele (vö. 1Kor 6,15-17; 2Kor 11,2). Az Egyház a szeplőtelen Bárány szeplőtelen menyasszonya (vö. Jel 22,17; Ef 1,4; 5,27), akit „Krisztus szeretett”, akiért odaadta önmagát, hogy „megszentelje őt” (Ef 5,26), akit örök szövetséggel magához kapcsolt, és úgy gondoskodik róla állandóan, mint a saját testéről (vö. Ef 5,29).

„A teljes Krisztus, Fő és Test, sokból egy. (...) Akár a Fő beszél, akár a tagok beszélnek, Krisztus szól: beszél a Fő nevében és beszél a test nevében. De mi mondatott? »Ketten egy testben lesznek. Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom« (Ef 5,31-32). És maga az Úr mondja az Evangéliumban: »Tehát már nem ketten vannak, hanem egy test« (Mt 19,6). Mert, miként tudjátok, a két személy újra egy lesz a házastársi egyesülésben. (...) »Vőlegénynek« mondja magát a Fő, és »menyasszonynak« a test nevében.” (Szent Ágoston: Enarratio in Psalmum 74, 4: CCL 39, 1027 /PL 37, 948-949/)

1612. Az Isten és az ő népe, Izrael közötti házassági szövetség előkészítette azt az új és örök szövetséget, melyben Isten Fia - megtestesülésében és életének fölládozásában -

valamiképpen az egész általa üdvözített emberi nemet magához kötötte (vö. GS 22.), így készítve elő „a Bárány menyegzőjét” (vö. Jel 19,7.9).

1613. Nyilvános élete kezdetén Jézus - Anyja kérésére - első csodáját egy menyegzős ünnepen cselekedte (vö. Jn 2,1-11). Az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít Jézus részvételének a kánai menyegzőn, mert bizonyítékot lát benne arra, hogy a házasság jó, és annak meghirdetését, hogy a házasság ezentúl Krisztus jelenlétének hatékony jele lesz.

2618. Az evangélium kinyilatkoztatja, hogy Mária hogyan imádkozik és jár közben a hitben: Kánában (vö. Jn 2,1-12) Jézus Anyja kéri a Fiát a menyegzős lakoma szükségleteiért. Ez egy másik lakoma jele, tudniillik a Bárány menyegzős lakomájáé, aki menyasszonya, az Egyház kérésére testét és vérét ajándékozza. Az Újszövetség órájában, a kereszttel együtt (vö. Jn 19,25-27) Mária mint az Asszony, az új Éva, az élők igazi anyja talál meghallgatásra.

1614. Jézus igehirdetésében félreérthetetlenül tanította a férfi és a nő egyesülésének eredeti értelmét, úgy, amint azt a Teremtő kezdettől akarta: a Mózes által adott engedmény az asszony elbocsátására vonatkozólag a szív keménységének (vö. Mt 19,8) tett engedmény volt; a férfi és a nő házassági egysége fölbonthatatlan - maga Isten kötötte össze: „Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza” (Mt 19,6).

1615. A házassági kötelék fölbonthatatlanságának egyértelmű hangsúlyozása zavart kelthetett és teljesíthetetlen követelménynek tűnhetett (vö. Mt 19,10). Jézus azonban nem elviselhetetlen, nagyon nehéz (vö. Mt 11,29-30), Mózes törvényénél is nehezebb terhet rakott a házastársak vállára. Ő, aki azért jött, hogy a teremtés bűn által megzavart eredeti rendjét helyreállítsa, kegyelmet is ad ahhoz, hogy a házasságot Isten országának új módján lehessen élni. Ha a házastársak Krisztust követik, megtagadják önmagukat és fölveszik keresztjüket (vö. Mk 8,34), „föl tudják fogni” (vö. Mt 19,11) a házasság eredeti értelmét, és Krisztus segítségével meg is tudják élni. A keresztény házasság e kegyelme Krisztus keresztjének gyümölcse, mely az egész keresztény élet forrása.

1616. Pál apostol ezt teszi érthetővé, amikor azt mondja: „Férfiak, szeressétek feleségeket, ahogy Krisztus is szerette az Egyházat, és föláldozta magát érte, hogy megszentelje” (Ef 5,25-26). És rögtön hozzáteszi: „Ezért az ember elhagyja atyját és anyját, feleségéhez ragaszkodik, és ketten egy testben lesznek. Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom.” (Ef 5,31-32)

1617. Az egész keresztény élet magán viseli Krisztus és az Egyház jegyesi szeretetének jegyét. Már a keresztség, a belépés Isten népébe, menyegzői misztérium; mintegy menyegzői fürdő (vö. Ef 5,26-27), mely megelőzi a menyegzői lakomát, az Eucharisziát. A keresztény házasság a maga részéről hatékony jellé válik, Krisztus és az Egyház szövetségének szakramentumává. Mivel ennek kegyelmét jelzi és közvetíti, a keresztények közötti házasság az Újszövetség igazi szentsége (vö. Trienti Zsinat, 24. sessio: Doctrina de sacramento Matrimonii: DS 1800; vö. CIC 1055, 1. §).

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MATER KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

21. Ékesen szól erről János evangéliuma azon a helyen, ahol bemutatja Máriát a kánai menyegzőn. Mária itt mint Jézus anyja szerepel, fia nyilvános működésének kezdetén. „Menyegzőt tartottak a galileai Kánában, amelyen Jézus anyja is ott volt, Jézust is meghívták a menyegzőre tanítványaival együtt.” (Jn 2,1-2) A szövegből az derül ki, hogy Jézus és tanítványai Máriával együtt kaptak meghívást, legyenek jelen az ünnepen; úgy tűnik, a fiút az anyja miatt hívták meg. Ismeretes a következmény, amely ehhez a meghíváshoz kapcsolódik, Jézus „csodajeleinek kezdete” – a víz borra változtatása –, amelyről az evangélista ezt mondja: Jézus „kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne” (Jn 2,11).

Mária Jézus anyjaként van jelen a galileai Kánában, és meghatározó módon járul hozzá a fiának messiási erejét kinyilatkoztató „csodajelek kezdetéhez”. Íme: „Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: 'Nincs több boruk'. Jézus azt felelte: 'Mit akarsz tőlem asszony! még nem jött el az én óráim.'” (Jn 2,3-4) János evangéliumában ez az „óra” jelenti az Atyától kijelölt időpontot, amelyben a Fiú betölti művét, hogy megdicsőüljön (vö. Jn 7,30; 8,20; 12,23-27; 13,1; 17,1; 19,27). Bár Jézus anyjának adott válasza látszólag elutasítóan hangzik (különösen, ha erre a határozott megállapításra figyelünk: „Még nem jött el az én óráim”), Mária mégis a szolgákhoz fordul, és azt mondja nekik: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” (Jn 2,5). Ezt követően parancsolta meg Jézus a szolgáknak, hogy töltsék meg a korsókat vízzel. És a vízből bor lett, jobb, mint az előző, melyet a menyegzői lakomán a vendégeknek felszolgáltak.

Milyen mély egyetértés volt Jézus és anyja között! Hogyan fürkészhető ki az ő bensőséges lelki kapcsolatuk misztériuma? A történet önmagáért beszél. Bizonyos, hogy ebben az eseményben már egészen világosan kirajzolódott az új dimenzió, Mária anyaságának új értelme. Amit jelez, azt Jézus minden szava és cselekedete – melyekről a szinoptikusok tudósítanak – megerősíti (Lk 8,19-21; 11,27-28; Mt 12,46-50; Mk 3,31-35). Ezekben a szövegekben *Jézus szembe akarja állítani a szülésből eredő anyaságot* (mint a testvériséget is) *azzal az anyasággal, amely Isten országának dimenziójában az Isten Atyaságának üdvözítő szeretetéből fakad.* A János-féle szövegből kirajzolódik a kánai események ábrázolása során, hogy *mit jelent az új anyaság* lelki síkon, és nem csupán a test szerint, nevezetesen, hogy mit jelent Mária gondoskodása az emberekről, teljes feljűk fordulása szükségük és gondjaik egész területén. A galileai Kánában csak egy meghatározott emberi szükséglet látunk, amely látszólag kicsiny és csekély jelentőségű („Nincs boruk”). De ennek szimbolikus jelentése van: az emberek segítségére sietni bajaikban ugyanaz, mint bevonni őket a messiási küldetés keretébe, és elvezetni Krisztus megváltói hatalmához. Tehát itt közvetítésről van szó: Mária odaáll fia és az emberek közé, azok valódi nélkülözése, nyomora és fájdalma esetén. Ő közjűk áll, de nemidegenként, hanem anyai mivoltában, mivel tudatában van annak, hogy mint ilyen, fia elé tárhatja – mert joga van hozzá – az emberek gondjait. Az ő közvetítése tehát közbenjárás jellegű: Mária „közbenjár” az emberekért. Ennél azonban többet is tesz: mint anya arra is törekszik, hogy kinyilvánítsa fia messiási hatalmát, vagyis megváltó erejét. Ez a megváltó erő a szükségben lévő emberek segítségére siet, hogy

megvédje őket a gonosztól, mely különböző formákban és mértékben terheli életüket. Teljesen úgy, amint azt Izaiás próféta híres szövege mondja a Messiásról, amire Jézus honfitársai előtt Názáretben hivatkozott is: „hogyan örömhírt vigyek a szegényeknek, s hirdessem a foglyoknak a szabadulást, a vakoknak meg a látást...” (Vö. Lk 4,18).

Mária anyai feladatának másik lényeges eleme kifejezést nyer a szolgálkhoz intézett szavaiban: „Tegyetek meg mindent, amit csak mond!” Krisztus anyja az emberek előtt hirdeti fia akaratát, megmutatja milyen feltételek szükségesek a Messiás hatalmának érvényesüléséhez. Mária közbenjárása és a szolgálk engedelmissége hozta el Kánában Jézus számára „az ő óráját”. Kánában Mária megmutatta Jézusba vetett hitét. Az ő hite vezetett az első „csodajelhez”, és ez hozzájárult a tanítványok hitének ébresztéséhez is.

24. A protoevangéliumban kapott ígéret beteljesülésének közepén állunk: Ő (az asszony ivadéka) széttiporja a kígyó fejét (vö. Ter 3,15). Jézus ugyanis üdvözítő halálával legyőzte a bűn gonzságát és a halált is annak gyökerében. Jellemző, hogy Jézus, amikor a keresztről anyjához fordul, őt „asszonynak” nevezi, és azt mondja neki: „Asszony, íme a te fiad”. Hasonlóan – ugyanezzel a szóval – szólította anyját a kánai menyegzőn is (vö. Jn 2,4). Kétkedhetünk-e tehát abban, hogy ez a mondat (épp a Golgotán) Mária titkának mélyéig nyúl, jelezvén *az ő egyedülálló helyét, amelyet az egész üdvrendben elfoglal?* Így tanít a zsinat Máriáról: „Az ígéretre való hosszas várakozás után ővele, Sion főnséges leányával telik be az idő és kezdődik meg az üdvösség új rendje, amikor őbelőle ölt magára emberi természetet az Isten Fia, hogy testi életének misztériumaival megszabadítsa az embert a bűntől.” (LG 55)

Krisztus keresztről elhangzott szavai azt jelentik, hogy annak „új” anyasága, aki őt szülte, az Egyházban és az Egyház által folytatódik, ahogyan azt Szent János szimbolikusan előadta. Ő, ki – mint „kegyelemmel teljes” – bevezetést nyert Krisztus misztériumába, hogy anyja és így Isten Szent Szülője legyen, s ilyen módon az Egyház által megmaradjon e misztériumban mint „az asszony”, akiről először a Teremtés könyve, végül pedig János szól a Jelenések könyvében (Jel 12,1), az üdvtörténet befejezésekor. A Gondviselés örök rendelkezése szerint Mária isteni anyaságának ki kell terjednie az Egyházra, amint azt a hagyomány is megerősíti, miszerint Máriának az Egyházra kiterjedő anyasága visszfénye és folytatása az Isten Fiához tartozó anyaságának. (...)

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA SOLLICITUDO REI SOCIALIS KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

Mária oltalmába ajánljuk a fejlődés gondját

49. Ebben a *Mária-évben*, amelyet azért hirdettem meg, hogy a katolikus hívek egyre inkább Máriára emeljék tekintetüket, aki „előttünk jár a hit zarándokútján” (vö. LG 58) és Fiánál, a mi Megváltónknál anyai gondoskodással közbenjár értünk, *reá és az ő közbenjárására kívánom bízni korunk súlyos gondját*, valamint kezdeményezésünket, amelyet elindítottunk és vállalunk, gyakran nagy áldozat árán, hogy hozzájáruljunk a népek igazi fejlődéséhez, ahogyan azt elődöm, VI. Pál bemutatta és meghirdette.

Jámor keresztény szokás szerint a Boldogságos Szűz Máriának ajánljuk mindenki súlyos gondjait, hogy Fia elé terjesztve, kieszközölje nála azok *megszűnését* vagy *megváltozását*. De ugyanígy eléje terjesztjük a *világ helyzetét és a nemzetközibajokat* minden szorongásával, nyomorúságával, a munkanélküliséggel, az éhezéssel, a

fegyverkezési hajszájával, az emberi jogok eltiprásával, a részleges vagy általános feszültségekkel és veszélyekkel, melyek robbanással fenyegetnek. Mindezeket mint gyermekei az ő „irgalmas szemei” elé tárjuk, hittel és reménnyel ismételve a régi Mária-antifónát: „Isten Szent Szülője, könyörgésünket meg ne ved szükségünk idején, hanem oltalmaz meg minket mindig minden veszedelemtől, dicsőséges és áldott Szűz”.

A Boldogságos Szűz Mária, anyánk és királynőnk az, aki Fiához fordulva szólt:

„Nincs boruk” (Jn 2,3); ugyanő dicsérte az Atyát, mert „letaszította trónjukról a hatalmasokat, az alázatosokat pedig fölemelte; az éhezőket jóllakatta, de a gazdagokat üres kézzel küldte el” (Lk 1,52 és köv.) Az ő anyai gondoskodása kiterjed a földön élő emberek *személyes és közösségi* problémáira is.

A Legszenőbb Szentháromság előtt Őreá bíztam mindazt, amit ebben az enciklikában kifejtettem, hogy mindenkit rábírjak: gondolkodjék el rajta és tettekkel segítse a népek igazi fejlődését, ahogyan azt jellegzetesen kifejezi a fejlődésért mondott szentmise könyörgése: „Istenünk, Te egyetlen közös tőről sarjasztottál minden népet, és azt akartad, hogy egyetlen családdá olvadjon Tebenned. Áraszd ki szereteted tüzeit minden ember szívébe. Ébressz bennük vágyat, hogy testvéreik valódi fölemelkedését szolgálják, hogy kiteljesedjék minden ember személyisége és a társadalomban ledöntve minden válaszfalat, megerősödjék a méltányosság és az igazságosság.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA MULIERIS DIGNITATEM KEZDETŰ APOSTOLI LEVELE

Mária, a Szentírás asszonya

2. Az utolsó szinódus a *Mária-év folyamán* ülésezett, és ez új lendületet adott e téma tárgyalására, miként az kitűnik a *Redemptoris Mater* enciklikából is (vö. RM 46). Ez az enciklika kifejti és aktualizálja a *Lumen Gentium* VIII. fejezetét, melynek a címe is kifejező:

„*Isten anyja, a Boldogságos Szűz Mária Krisztus és az Egyház misztériumában*”. Mária – a Szentírás „asszonya” (vö. Ter 3,15; Jn 2,4; 19,26) – a legbensőbb módon kapcsolódik Jézus üdvözítő misztériumához, és ezért sajátos módon jelen van az Egyház misztériumában is. Mivel az „Egyház Krisztusban mintegy szentsége, azaz jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi nem egységének” (LG 1), Isten Anyjának eme sajátos jelenléte az Egyház misztériumában arra indít, hogy gondoljuk meg azt az *egyedülálló kapcsolatot, mely ezen „asszony” és az egész emberi család között* fennáll. Itt mindenkiről szó van, az egész emberi nem minden fiáról és leányáról, akiben a nemzedékek során megvalósult az emberiségnek az az alapvető öröksége, mely a szentírási „kezdet” misztériumához fűződik: „Isten megteremtette az embert, saját képmására, az Isten képmására teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket.” (Ter 1,27)

Ez az emberről, férfiról és nőről szóló örök igazság – amely tapasztalat alapján mindenki előtt nyilvánvaló – egyidejűleg olyan „misztérium”, amely „csak a megtestesült Ige misztériumában világosodik meg igazán ... Krisztus megmutatja az embernek magát az embert, és föltárja előtte nagyszerű hivatását” – tanítja a zsinat (GS 22). Nemde ebben a „megmutatni az embernek magát az embert” kifejezésben kell megtalálnunk annak az „asszonynak” a sajátos helyét, aki Krisztus anyja volt? Krisztus üzenete, melyet

az Evangéliumok tartalmaznak, s melynek háttere az egész Szentírás, az Ó- és Újszövetség, nemde sokat mondhat az Egyháznak és az emberiségnek a nő méltóságáról és hivatásáról?

Pontosan ez a témája ennek a dokumentumnak, amely jellegénél fogva illeszkedik a Mária-évbe, amikor a Krisztus születése utáni második évezred a harmadikba fordul.

Úgy vélem, ezt a szöveget legjobb lesz egy *elmélkedés* formájában és annak stílusában megírni.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: CHRISTIFIDELES LAICI KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

A személyes hivatás és küldetés fölfedezése és megélése

58. A világi hívők képzésének alapvető célja a saját hivatás mind világosabb fölfedezése és az egyre nagyobb készség annak megélésére a saját hivatás betöltése során.

Az Úr hív és küld szőlejébe munkásnak, hogy országának eljöveteleért a történelemben dolgozzam: ez a személyes meghívás és küldés határozza meg minden egyes világi Krisztus-hívő méltóságát és felelősségét, s képezi sarkpontját az egész képzésnek, mely arra irányul, hogy e méltóságot örömmel és hálával ismerjék föl, és a felelősséget hűséggel és nagylelkűen vállalják.

Isten ugyanis öröktől fogva gondolt ránk és szeretett minket, mint egyedi és megismételhetetlen személyeket, mindegyikünket külön-külön saját néven szólítva, mint a Jó Pásztor, aki „ismeri juhait és nevén szólítja őket” (Jn 10,3). De Isten örök terve, mindegyikünknek külön-külön, csak a saját életünknek és megpróbáltatásainknak történeti előrehaladásában világosodik meg, és pedig nap nap után fokozatosan.

Ahhoz pedig, hogy Isten konkrét akaratát életünkkel kapcsolatban fölfedezzük, mindig nélkülözhetetlenek a következők: Isten és az Egyház szavának engedelmes és figyelmes meghallgatása, a gyermeki és állandó imádság, a bölcs és jóakarátú lelkipásztorral fönntartott kapcsolat, a kapott adományok és talentumok hitben történő értelmezése, ugyanakkor a társadalmi és történelmi körülmények figyelembevétele, amelyek között ki-ki él.

Minden egyes világi Krisztus-hívő életében vannak nagyon jelentős és döntő szakaszok Isten hívásának fölismerésére és a Tőle kapott küldetés elfogadására: ezek közé tartozik a *serdülő-* és *ifjúkor*. De senki meg ne feledkezzék arról, hogy az Úr, mint a szőlőt munkásokkal műveltető gazda, az élet *minden egyes órájában* hív, azaz megmutatja szent, konkrét és pontos akaratát: ezen okból az éberség mint gondos odafigyelés Isten szavára, a tanítvány alapvető és állandó magatartása.

Egyébként nemcsak arról van szó, hogy *tudjuk*, mit akar Isten tőlünk, mindegyiküinktől külön-külön, az élet különböző helyzeteiben, meg is kell *tenni* azt, amit Isten akar; amint erre bennünket Máriának, Jézus anyjának a kánai mennyegzőn a szolgálkhoz intézett szavai emlékeztetnek: „Tegyétek meg mindazt, amit mond!” (Jn 2,5). Isten akaratának hűséges megtételére képessé és *egyre* képesebbé kell *válni*, mégpedig az Úr kegyelme által, ami sohasem hiányzik, miként Nagy Szent Leó mondja: „Aki méltóságot adott, erőt is fog adni”; de csak mindegyikünk szabad és felelős közreműködésével.

Íme a csodálatos és munkaigényes feladat, ami minden világi Krisztus-hívőre, minden keresztényre vonatkozik és nem enged késlekedést: egyre jobban meg kell ismerni és meg kell élni a hit és keresztség gazdagságát. Péter apostol erre buzdít bennünket, amikor a születésről és a növekedésről mint a keresztény élet fokozatairól beszél: „Mint imént született kisdedek, hamisítatlan, lelki tejre vágyakozzatok, hogy tőle fölnőjete az üdvösségre” (1Pét 2,2).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: PASTORES DABO VOBIS KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

22. A *Pásztor Krisztus* képe, kinek nyája az Egyház, újra és még kifejezőbben mutatja ugyanazokat a vonásokat, melyeket Krisztusnak, a Főnek és Szolgának arcán láttunk. Jézus Krisztus ugyanis, aki beteljesítette az Üdvözítő Messiásról szóló jövendöléseket

melyekről a Zsoltáros és Ezekiel próféta olyan különleges örömmel énekelt (vö. Zsolt 22-23; Ez 34,11) –, Jó Pásztornak nevezte magát (Jn 10,11-14), nemcsak Izrael, hanem minden ember számára (Jn 10,16). Élete nem más mint „pásztori szeretetének” szakadatlan megnyilvánulása: megkönyörül a sokaságon, a fáradtakon és elcsigázottakon, akik olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok (vö. Mt 9,35-36); megkeresi az eltévedtet (vö. Mt 18,12-14) és ünnepel, amikor megtalálja; összegyűjti és őrzi, ismeri és nevükön szólítja bárányait (vö. Jn 10,3), zöldellő réteken és üdítő vizekhez tereli őket (vö. Zsolt 22); asztalt terít számukra és a saját életét adja eledelül. A Jó Pásztor halála és föltámadása általkínálja föl életét, miként a római liturgia énekli: „Föltámadt a Jó Pásztor, aki életét adta juhaiért és arra méltatta nyáját, hogy meghaljon érte”.³¹

Péter apostol a „Pásztorok Fejedelmének” nevezi Jézust (1Pét 5,4), mert műve és küldetése folytatódik az Egyházban az apostolok (vö. Jn 21,15-17), utódaik (vö. 1Pét 5,1) és a papok által. A fölszenteltség, mely Jézushoz, a Jó Pásztorhoz teszi hasonlóvá őket, a papokat arra hívja, hogy kövessék és életükben mutassák meg az Ő pásztori szeretetét.

Mivel az önátadás, mellyel Krisztus Egyházának adja magát, szeretetének gyümölcse, nagyon hasonló a vőlegény és menyasszony egymás iránti odaadásához, miként ezt a szent szövegek ismételten mondják. Jézus ugyanis az *igazi vőlegény*, aki az Üdvösség borával kínálja az Egyházat (vö. Jn 2,11). Ő, „aki az Egyház Feje, (...) ő maga a test üdvözítője, (...) szerette az Egyházat és föláldozta magát érte, hogy megszentelje, megtisztítván a víz fürdőjével az igében, hogy Ő maga tegye dicsőségessé magának az Egyházat, melyen nincs sem szeplő, sem ránc, sem más efféle, hanem szent és szeplőtelen.” (Ef 5,23.25-27) Az Egyház valóban test, melyben jelen van és munkálkodik Krisztus, a Fő, ugyanakkor menyasszony is, az új Éva, aki a Megváltó megnyitott oldalából a kereszten lépett elő. Ezért mondják, hogy Krisztus az Egyház „színe előtt” áll, s „gondozza és táplálja” (Ef 5,29) azáltal, hogy életét kínálja ajándéknak. A pap tehát arra hivatott, hogy Jézus Krisztus, az Egyház vőlegényének élő képmása legyen (MD 26). Mindig a közösség tagja marad, mint a többi hívő – a testvérek és nővérek, akiket a Szentlélek hív egybe –, de a Krisztushoz, a Főhöz és Pásztorhoz való hasonlóság erejéből maga a pap is jegyesi kapcsolatba kerül a rábízott közösséggel: „Amennyiben megjeleníti Krisztust, a Főt és Pásztort s az Egyház Vőlegényét, a pap nemcsak az Egyházban van, hanem az Egyház színe előtt is áll”. Így arra hivatott, hogy a maga lelki

életében azt a szeretetet élje, amelyet a Vőlegény Krisztus táplál menyasszonya, az Egyház iránt. E jegyesi jellegnek megfelelően életét úgy kell értelmeznie és berendeznie, hogy Krisztus vőlegényi szeretetének tanúja legyen; ezért képes mindenkit szeretni új, kitáruló és tiszta szívvel, nagylelkű önmegtagadással, állandó, hűséges és teljes odaadással; ugyanakkor szerető féltéssel (vö. 2Kor 11,2) és anyai gyöngédséggel, mely az anyai lelkiülből fakadó kedveskedést sem veti meg, és a vajúdás fájdalmas kiáltásait sem szűgyelli, „amíg a krisztushívők szívében ki nem alakul Krisztus” (vö. Gal 4,19).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA VERITATIS SPLENDOR KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

120. Mária az Irgalmasság Anyja azért is, mert Jézus rábízta Egyházát és az egész emberiséget. A kereszt lábánál, amikor Jánost fiává fogadja, amikor Krisztussal együtt az Atya bocsánatát kéri azok számára, akik nem tudják, mit cselekszenek (vö. Lk 23,34) Mária tökéletes tanulékony-sággal a Szentlélek felé megtapasztalja Isten szeretetének gazdagságát és egyetemességét. Ez a szeretet kitágítja a szívét és alkalmassá teszi arra, hogy átölelje az egész emberi nemet. Ily módon mindannyiunk és mindegyikünk Anyja lett, anya, aki megszerzi nekünk az isteni irgalmasságot.

Mária az erkölcsi élet világító és vonzó példája: „az ő élete tanítás mindenkinek” – írja Szent Ambrus³⁴. A szűzekhez beszél, de tágabb horizonton mindegyikünkhöz szól: „A tanító nemességét elsősorban lángoló tanulási vágyának köszönheti. És ki nemesebb Isten Anyjánál, vagy ki ragyogóbb nála, akit maga a Ragyogás választott ki?” Mária szabadságát azáltal éli és valósítja meg, hogy Istennek ajándékozza magát és befogadja Isten ajándékát. Szűzi méhében őrzí Isten emberré lett Fiát a születéséig, ápolja, neveli és kíséri a szabadságnak azzal a végső gesztusával, mely saját életének teljes fölálldozása. Önmaga elajándékozásával Mária teljesen az önmagát az embereknek ajándékozó Isten tervének részévé válik. Befogadván és forgatván a szívében azokat az eseményeket, melyeket nem mindig értett meg (vö. Lk 2,19), mindazok példaképe lett, akik hallgatják Isten ígétét és meg is tartják azt (vö. Lk 11,28); és megérdemli a „Bölcsesség széke” megszólítást. Ez a Bölcsesség maga Jézus Krisztus, Isten örök Igéje, aki kinyilatkoztatja és állandóan teljesíti az Atya akaratát (vö. Zsid 10,5-10). Mária minden embert arra hív, hogy fogadja be ezt a bölcsességet. Felénk is azt mondja, amit a kánai menyegzőn a szolgálknak mondott: „Bármi mond nektek, tegyétek meg!” (Jn 2,5)

Mária megosztja velünk az emberi állapotot, de teljesen áttetsző Isten kegyelme számára. Mivel nem ismeri a bűnt, képes együttérezni minden gyöngeséggel. Megérti a bűnös embert és anyai szeretettel szereti. Éppen ezért az igazság oldalán áll, és osztozik az Egyházzal abban a gondban, hogy mindenkinek és mindig hirdesse az erkölcsi követelményeket. Ugyanezért nem engedi, hogy a bűnös ember abba ringassa magát, hogy az szereti jobban, aki igazolja a bűnét, mert tudja, hogy ily módon erejét vesztené az Ő Fiának, Krisztusnak áldozata. Az embert semmiféle föloldozás – bármely tetszetős filozófiai vagy teológia tanítás kínálja föl – nem tudja igazán boldoggá tenni: csak a föltámadott Krisztus keresztje és dicsősége tud békét adni lelkiismeretének és üdvösséget adni életének.

Ó Mária, irgalmasság Anyja, tekints mindannyiunkra, hogy Krisztus keresztje erejét ne veszítse, hogy az ember le ne tévedjen a jó úttjáról, el ne veszítse bűntudatát, gyarapodjék reménye Istenben, aki „gazdag az irgalomban” (Ef 2,4), szabadon tegye jó

cselekedeteit, melyeket Ő előre elrendelt (vö. Ef 2,10), és így egész életével „dicsőségének dicsérete legyen” (vö. 1,12).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA ECCLESIA DE EUCHARISTIA KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

54. *A hit misztériuma!* Ha az Eucharisztia a hit misztériuma, mely annyira felülmúlja értelmünket, hogy a legtisztább ráhagyatkozásra kötelez Isten szava iránt, Máriánál jobban senki sem segíthet és nem lehet jobb vezetőnk e magatartásban. Amikor megismételjük, amit Krisztus tett az Utolsó Vacsorán, teljesítve az ő „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” parancsát, engedelmeskedünk Máriának is, aki arra biztat, hogy fenntartások nélkül engedelmeskedjünk az ő Fiának: „Tegyétek meg, amit mond nektek!” (Jn 2,5). A kánai menyegzőn tanúsított anyai gondoskodásával mintha azt mondaná nekünk Mária: „Ne féljete, bízzatok Fiam szavában. Ő, aki képes volt borrá változtatni a vizet, ugyanúgy képes a kenyeret testévé, a bort vérévé változtatni, Húsvétjának eleven emlékezetét hagyva e misztériumban híveire, hogy így legyen „az élet kenyere” (Jn 6,35).

XVI. BENEDEK PÁPA DEUS CARITAS EST KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

41. A szentek közül kiemelkedik Mária, az Úr Anyja, minden életszentség tükre. A Lukács-evangéliumban szeretetszolgálat közben látjuk őt a nagynénjénél, Erzsébetnél, akinél ott maradt „mintegy három hónapig” (Lk 1,56), hogy terhességének utolsó szakaszában mellette álljon. „Magnificat anima mea Dominum”, mondja megérkezésekor – „magasztalja az én lelkem az Urat” (Lk 1,46) –, és ezzel egész életének programját mondja ki: nem akar a középpontban állni, hanem teret nyit Isten számára, akivel mind az imádságban, mind a felebaráti szolgálatban találkozik csak így lesz jó a világ. Mária éppen azért nagy, mert nem önmagát, hanem Istent magasztalja. Alázatos: nem akar mást, mint az Úr szolgálója lenni (vö. Lk 1,38.48). Ő tudja, hogy csak azzal szolgálja a világ üdvösségét, hogy nem a saját művét akarja végrehajtani, hanem teljesen átadja magát Isten tevékenységének. Mária remélő ember: az angyal csak azért jöhetett el hozzá és hívhatta az ígéret döntő szolgálatára, mert Mária hisz Isten ígéreteinek és várja Izrael üdvösségét. Mária hívó ember:

„Boldog vagy, mert hittél” – mondja neki Erzsébet (vö. Lk 1,45). A Magnificat – egyidejűleg a lelkének a képe – teljesen a Szentírás fonalából van szöve, Isten szavának fonalából. Láthatóvá válik, hogy Mária teljesen otthonos Isten szavában, ki- be jár benne. Isten szavával gondolkodik és beszél; Isten szava az ő szavává lesz, és az ő szava Isten szavából ered. Így az is láthatóvá válik, hogy Mária gondolkodása együttgondolkodás Isten gondolkodásával, akarása Isten akaratából való együtt- akarással. Mivel őt ennyire áthatotta Isten szava, anyja lehetett a testté lett Igének. Végül: Mária szerető ember. Lehetett volna- e másként? Mint hívó és a hitben Isten gondolatait gondoló ember, Isten akaratát akarva ő csak szerető ember lehet. Azokból a halvány jelekből sejtjük ezt, melyeket a gyermekségtörténet beszél el. Ezt látjuk abban a tapintatos figyelemben, mellyel Kánában észreveszi a jegyesek szükséghelyzetét, és Jézushoz viszi. Ezt látjuk az alázatban, amellyel elfogadja, hogy Jézus nyilvános életében a háttérben maradjon – tudván, hogy a Fiúnak egy új családot kell alapítania, s hogy az anya órája, mely Jézus

igazi órája, majd csak a keresztt pillanatában lesz újra az övé (vö. Jn 2,4; 13,1). Amikor a tanítványok mind elfutnak, ő lesz az, aki ott áll a keresztt alatt (vö. Jn 19,25-27); és később Pünkösöd órájában a tanítványok köréje gyűlnek, várván a Szentlelket (vö. ApCsel 1,14).

FERENC PÁPA LUMEN FIDEI KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

18. A teljességnek, amelyre Jézus viszi a hitet, van egy másik döntő vonása is. A hitben ugyanis Krisztus nemcsak az, akiben hiszünk, nemcsak Isten szeretetének legnagyobb megnyilvánulása, hanem az is, akivel egyesülünk, hogy hinni tudjunk. A hit nem pusztán Jézusra tekint, hanem Jézus szempontjából, az ő szemével lát: részesedés az ő látásmódjából. Az élet számos területén hagyatkozunk másokra, olyanokra, akik a dolgokat nálunk jobban ismerik. Megbízunk az építésben, aki megtervezi a házunkat, a gyógyszerészben, aki elkészíti orvosságunkat, az ügyvédben, aki a bíróság előtt megvéd bennünket. Így tehát arra is szükségünk van, aki megbízható és szakértő Isten dolgaiban. Az ő Fia, Jézus úgy mutatkozik meg, mint aki kinyilatkoztatja nekünk Istent (vö. Jn 1,18). Krisztus élete – ahogyan ismeri az Atyát, milyen teljes kapcsolatban él vele – új teret nyit az emberi tapasztalat előtt, ahová be tudunk lépni. Szent János a „hinni” ige különféle jelentéseivel fejezte ki a Jézussal való személyes kapcsolat fontosságát hitünk számára. Az „elhinni, hogy” igaz, amit Jézus nekünk mond (vö. Jn 14,10; 20,31) mellett János használja a „hinni Jézusnak” és a „hinni Jézusban” kifejezéseket is. „Hiszünk Jézusnak”, amikor elfogadjuk a szavát, az ő tanúságát, mert igazmondó (vö. Jn 6,30). „Hiszünk Jézusban”, amikor személyesen befogadjuk életünkbe, és ráhagyatkozunk azáltal, hogy a szeretetben ragaszkodunk hozzá és követjük, végig az úton (vö. Jn 2,11; 6,47; 12,44).

Hogy megismerését, befogadását és követését lehetővé tegye számunkra, Isten Fia magára öltötte emberi testünket, s ezáltal a látás, amellyel az Atyát látja, emberivé is vált, egy az időben végigjárt úton. A keresztény hit az Ige megtestesülésébe és testi feltámadásába vetett hit; hit abban az Istenben, aki annyira közel jött hozzánk, hogy belépett a történelmünkbe. A hit Isten Fiában – aki a Názáreti Jézusban emberré lett – nem szakít el a valóságtól, hanem lehetővé teszi, hogy megértsük annak legmélyebb jelentését, felfedezzük, mennyire szereti Isten és szüntelenül maga felé irányítja ezt a világot; ez vezeti a keresztény embert arra az elkötelezettségre, hogy elszántabban járja földi életének útját.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangéliumban* (Jn 2,1-11) arról olvasunk, hogy Jézus kinyilatkoztatta dicsőségét a kánai menyegzőn. Ehhez kapcsolódik a *kezdőének* (Zsolt 65,4), amely Isten dicséretére szólít: „Az egész föld téged imádjon és magasztaljon, Istenünk, nevedet énekkel dicsérje, fölséges Urunk!”. Az *olvasmányban* (Iz 62,1-5) Sion és Jeruzsálem a választott nép jelképeként s az Úr menyasszonyaként jelenik meg, ami Istennek a népe iránti hűségét és

szövetségét jelzi: „hanem így neveznek: »Gyönyörűségem«, és országodat: »Menyasszony«, mert az Úr örömét találja benned, s országod újra férjhez megy. Mert amint a vőlegény feleségül veszi a leányt, úgy fog frigyre lépni veled, aki téged felépít, és amint a vőlegény örül a menyasszonynak, úgy leli örömét benned Istened.” Mindez már előképe az evangéliumi elbeszélésnek, ahol a kánai menyegzői leírás titokzatosan Jézus és az Egyház közötti szeretet-szövetségre utal szimbolikusan. A *válaszos zsoltár* (Zsolt 95,1-2a- 2b-3.7-8a. 9-10 és c) az Úr uralmát és csodás tetteit hirdeti, így mondanivalója egybeesik a jánosi szöveggel: „Hirdessétek dicsőségét a nemzetek között, és csodatetteit minden népnek!” A *szentlecke* (1 Kor 12,4-11) a csodajelekről való tanítással kapcsolódik a víz borrá változtatásának történetéhez: „Sokfélék a csodajelek is, de Isten, aki mindenben mindent véghezvisz, ugyanaz.” Az *alleluja vers* (2Tessz 2,14) szintén azt a mondanivalót hangsúlyozza, miszerint az evangélium Jézus dicsőségének megnyilvánulásáról tanúskodik: „Az evangéliumban Isten meghívott minket, hogy Urunk Jézus Krisztus dicsőségéből részt adjon nekünk.”

Az *egyetemes könyörgések bevezető fohásza* az evangéliumi szakaszból Mária közbenjárására utalva így fogalmaz: „Kérjük Megváltónkat, a mi Urunk, Jézus Krisztust, hogy Szent Anyjának közbenjárására tisztítsa meg gyarló emberi természetünket, és tegye egyre nemesebbé!” A *papi záró imádság* pedig a kánai csodajel eucharisztikus vonását hangsúlyozza: „Urunk, Jézus Krisztus, te a vizet borrá változtattad, borunkat pedig szent véreddé teszed. Folytasd lelkünkben is csodás átváltoztató működésedet, és alakítsd érdemszerzővé mindennapi teendőinket a tiszta szándék és kegyelmed ereje által!”

A két választható *áldozási ének* és az *áldozás utáni könyörgés* a lakoma és a szeretet képével szintén finoman az Oltáriszentségre utal: „Asztalt terítettél nekem, és pompás itallal töltöd meg serlegem.” (Zsolt 22,5); „Megismertük a szeretetet, amelyet Isten oltott belénk, és hittünk benne.” (vö. 1Jn 4,16); „Istenünk, áraszd szívünkbe szereteted Szentlelkét, hogy minket, akiket egyazon mennyei kenyérrel tápláltál, egyazon szeretet kapcsoljon össze.”

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

Minden föld imádjon (587)

http://nepenektar.hu/idoszak/evkozi_ido/liturgia/202/intr/712/minden-fold-imadjon-omnis-terra

GITÁROS ÉNEKEK

Sillye Jenő: Kánai menyegző

<https://www.youtube.com/watch?v=s-I9qOETB7A&list=PLc-bhnSCkvP12stMBXXueKD-sIx3g7SAv&index=8>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰ

Siklós József: A kánaai mennyegző

Lakodalom készül Kána városában,
Sütnek, főznek, forgolódnak mind a házban.
Hivatalos Jézus is a lakomára,
Elkíséri tizenkét hű tanítványa.

Sok a vendég, s lám a bornak hamar vége!
Vizet hozat Jézus hat nagy kőedénybe.
Csuda folytán a víz rögtön borra válik,
Sokkal több is, sokkal jobb is, mint a másik.

Hatalmáról így tett Jézus bizonysgot,
Hittek benne, látva ezt, a tanítványok.
Higgyed te is: nincs az Úrnál lehetetlen,
Bizalommal fordulj hozzá szükségedben!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Eszembe jut-e Jézushoz fordulni, mikor elakadok az életemben?
- Milyen szerepet tölt be az életemben az Úr szava és Jézus édesanyja: Mária?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, te kormányozod a mennyet és a földet: hallgasd meg néped esdeklő imáját, és adj békét napjainkban. A mi Urunk, Jézus Krisztus a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy Szűz Máriának, Jézus édesanyjának példájára, tudjak mindig figyelni Szent Fiad szavára és engedelmeskedni neki! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Tegyetek meg mindent, amit csak mond! (Jn 2,1-11)

(Forrás: Shutterstock)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Isten meghallgatja a kérésemet, ahogy Mária kérését is meghallgatta.
- Jézus nekem is feltárja dicsőségét, engem is boldoggá tesz, ha figyelmesen és engedelmesen hallgatom rá.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Mária mindig bízott Jézusban. Ugyanezzel a bizalommal szeretném én is rábízni magamat Isten gondoskodására.
- Tegyem meg mindig azt, amit Jézus mond nekem!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyagok*, amiknek felépítése a *lectio divina* módszer felosztását követi, segítik az evangéliumi szakasz imádságos elmélyítését.

Lectio divina segédanyag, Évközi 2. vasárnap („C” év)

Borítófotó © Shutterstock

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Szent Ágoston gondolatait a bibbia dei Padri olasz nyelvű kiadvány alapján Rácz Dávid fordította.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Siklós József: A kánai mennyegző – <https://keresztynversek.wordpress.com/2010/03/23/a-kanai-mennyegzo>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Grász-Szily Boglárka, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Vermes Nikolett, Zimonyi Géza.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2022

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu